

Reserverade kontrakt i LOU samt begreppet IOP

Olle Lindberg, Associate

Agenda

- > Systematiken i LOU
- > Reserverade kontrakt
- > Idéburet offentligt partnerskap (IOP)

Systematiken i LOU

LOU – då och nu

- > Utgångspunkten för LOU
- > Det "nya" synsättet
 - > Fler "avsteg" från det grundläggande synsättet
 - > Styrmedel för att förverkliga politiska mål
- > Begrepp inom upphandlingsvärlden

Reserverade kontrakt

Reserverade kontrakt

- > Inte "undantag" från LOU, men undantag från huvudregeln från den generella rätten att få delta i upphandlingar.
- > Reservera deltagandet för
 - > "Skyddade verkstäder"
 - > Leverantörer vars syfte är social och yrkesmässig integration av
 - > personer med funktionsnedsättning, eller
 - > personer som har svårt att komma in på arbetsmarknaden

Reserverade kontrakt, forts.

- > Upphandlande myndigheter får:
 - > Föreskriva att ett kontrakt ska fullgöras inom ramen för ett program för skyddad anställning.
- > Minst 30 procent är personer med funktionsnedsättning eller personer som har svårt att komma in på arbetsmarknaden.
 - > 30 procent "av dem som sysselsätts"

Reserverade kontrakt, forts.

- > "[...] **inte ensamt avgörande**, [...] att leverantören kan visa att den **sysselsätter en tillräcklig andel** personer [...].
- > Personerna ska även ha ett faktiskt behov av integrerande insatser. ***Om det bedöms nödvändigt bör leverantören kunna visa på vilket sätt de som sysselsätts behöver integrerande insatser och även hur detta tillgodoses.***"

Reserverade kontrakt, forts.

- > Användbart verktyg för att interagera med det civila samhället eller socialt integrerande företag
 - > dels kunna begränsa deltagandet i upphandlingen till sådana leverantörer som uppfyller kraven på minst tillåtna andel medarbetare med sådana förutsättningar,
 - > dels kräva att anbudsgivarna uppfyller andra obligatoriska krav avseende erfarenhet och kompetens m.m. inom de frågor som det enskilda projektet rör

”Italienska nunnor”

- > Tjänster som avser bl.a. räddningstjänst
 - > om tjänsterna tillhandahålls av icke vinstdrivande organisationer eller sammanslutningar,
- > Vanligare utomlands
- > Svenskt exempel: Sjöräddningssällskapet
 - > Fler?

Idéburet offentligt partnerskap (IOP)

IOP - bakgrund

- > Idéburet offentligt partnerskap (IOP)
 - > "Gränlandet mellan upphandling och bidragsgivning"
- > Organisationen Forums skrift om IOP
- > Den s.k. "Malmörapporten" (författad av dåvarande förbundsjurist på SKL, åt Malmö stad)
 - > Hänvisningar i statliga utredningar (*Entreprenad, fjärrundervisning och distansundervisning, SOU 2017:44*)

Vad och hur?

> Forums skrift

Är IOP tillåtet?

Ett IOP är tillåtet där det inte redan existerar en marknad. En offentlig myndighet är inte tvingad att upphandla all verksamhet som drivs av externa parter. Enligt EU-kommissionens jurister och den svenska regeringen ska varje regional/lokal myndighet bestämma lämpligt finansieringsverktyg utifrån verksamhets syfte och brukarns behov. Att ingå ett Idéburet offentligt partnerskap är alltså fullt juridiskt möjligt.

Ett IOP fungerar bäst när:

- Verksamheten sker på initiativ av den idéburna organisationen
- Verksamheten är ett led i att förverkliga ett politiskt program eller plan, där de idéburna organisationerna särskilt nämns. Exempelvis en lokal överenskommelse
- Verksamheten inte kan ses som en del av det normerade föreningsbidraget
- Det inte finns en marknad eller en konkurrenssituation att vårda
- Bägge parterna är med och finansierar verksamheten (via pengar eller andra insatser)
- Verksamheten inte detaljregleras från kommunen
- Verksamheten avses att drivas under en längre tid

Exempel i praktiken

- > Alingsås kommun < IOP > Bräcke Diakoni
 - > Drift av särskilt boende för demenssjuka
 - > 24 (32) platser
 - > Ca 14,5 miljoner kronor/år

IOP – icke-ekonomiska tjänster av allmänt intresse?

> Icke-ekonomiska tjänster av allmänt intresse?

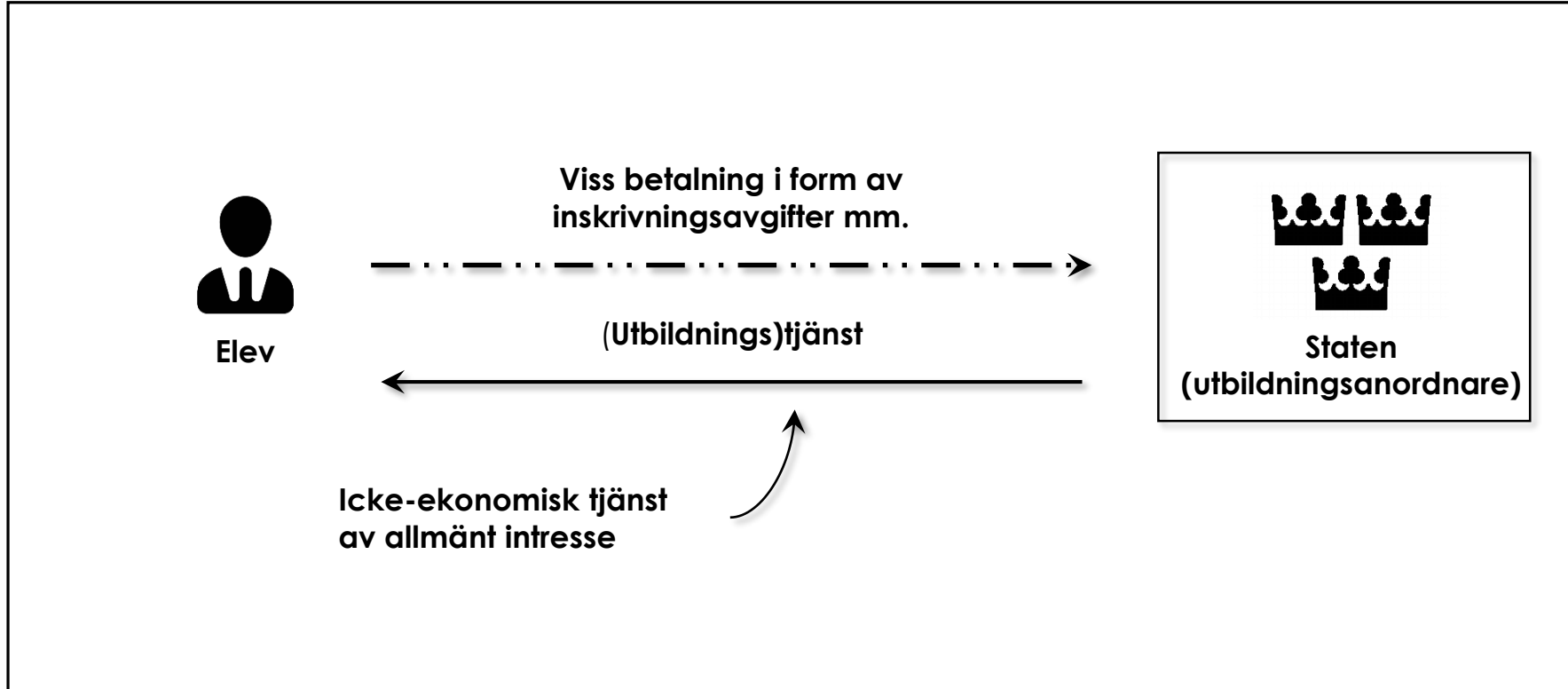
- > Protokoll (nr 26) till Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, om tjänster av allmänt intresse, artikel 2:

"Bestämmelserna i fördragen ska inte på något sätt påverka medlemsstaternas behörighet att tillhandahålla, beställa och organisera tjänster av allmänt intresse som inte är av ekonomisk art."

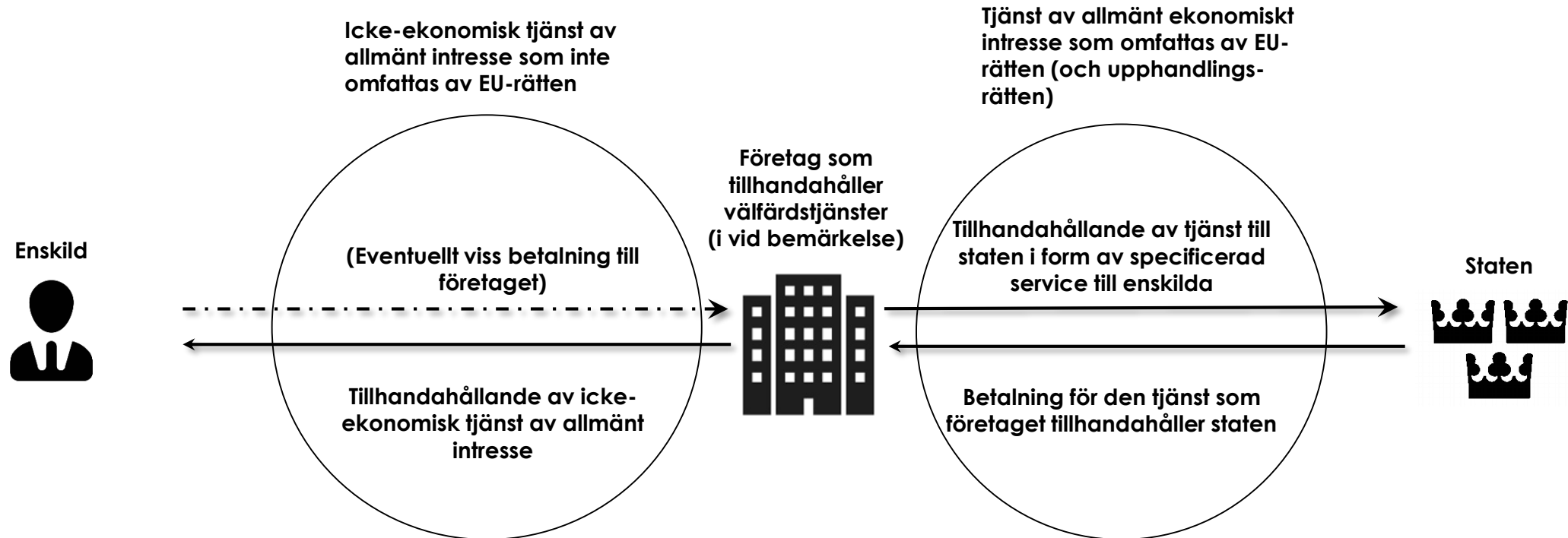
IOP – icke- ekonomiska tjänster av allmänt intresse?

- > "Skattefinansierade välfärdstjänster är icke-ekonomiska tjänster av allmänt intresse"
- > Bakgrund: EU-domstolens avgöranden (i mål som rör andra ämnen än offentlig upphandling)

Humbel och Private barnehager etc.

Upphandlingsperspektivet

LOU, Sverige och EU-rätten

- > RÅ 2008 ref. 26 - SYSAV-doktrinen
 - > *"LOU:s ordalydelse svårligen ger utrymme för en tolkning innebärande att kommunerna när de köper tjänster från kommunala bolag skulle vara undantagna från LOU:s regelverk.*
 - > *[...]*
 - > *Då den nationella lagstiftningen i Sverige inte innehåller några sådana undantag från upphandlingsskyldigheten aktualiseras enligt Regeringsrättens mening inte frågan om tillämpning av Teckal-kriterierna i de nu aktuella målen."*

Olle Lindberg

Associate

Tel: 0720 50 92 23

olle.lindberg@kahnpedersen.se

Advokatfirman Kahn Pedersen

Sveavägen 17, Box 16119, 103 23 Stockholm, www.kahnpedersen.se

<kahn
>pedersen